

ΠΡΕΣΚΑΖΑΝΙΕ
ΝΑ
ΓΚΟΛΕΜ ΑΛΕΞΑΝΤΡ

ΒΕΝΕΤΙΑ

ПРЕСКАЖАЊЕ
НА
ГОЛЕМ АЛЕКСАНДР

ВЕНЕЦИА

ΠΡΟΛΟΓΚ ΝΑ ΤΕΡΤΖΙΟΥΜΑΝΟΤ

✠ Νά κοπάνιετο ὄντ Βαβυλῶνα νάτρε δὸ ἔντνα κούτια ζλάτενα σὲ νάϊντε ἔντνο μνόουγκου βέτθο ρακολίσιμο ὄντ μνόουγκου κιϊμέτ. Ὅθα ρακολίσιμο σὲ ναπράϊ τερτζιουμέ νά σίτε γιαζίτσιτε, ζύουτσιω σὲτ πρεσκαζάνιε νά Γκόλεμ Ἀλεξάντρο, σιτό πρεκαζιάγια μπὲς γκρέσικα κόουκου γκολέμι ραυλότι σὲ ναπραβία ὄντ τόα βρέμετο ντό ντένεσκα ι κάζιδαατ ι σιτό κὲ σὲ σιτόριτ οὔσιτσιε.

Ι σσιτόμ ὄθα ρακολίσιμο γιέτ πρεσκαζάνιε νά Γκόλεμ Ἀλεξάντρο ι τσίνιτ μνόουγκου γκόλεμ ζυπόρ ζά νεγκόγιατα μνόουγκου μιλοσλίδα πατρίντα Μακεντόνια, γιάς σιλουγκάτα νά Χριστά, ὄντ ἴστατα ζέμια σὸ τόϊ γκολέμιστ τσιοδέκ, σιτόριφ νιέτ, σὸ πόμοζι νά σφέτι Ντούχ, ντά γκό πράμ τερτζιουμέ ι νά γιαζίτσιτε σιτό σε ζυπορούδαατ νά μόϊατα πατρίντα ι κόουκου μόζιαμ ντά γκό τσίναμ ζά ντά σὲ ραζ-

ΠΡΟΛΟΓ НА ТЕРЦУМАНОТ

Нá копáњето од Вавилѡна нáтρε вѡ ѓдна кѹтиа златена сѐ нáјде ѓдно мнѡгу вѣтво ρакопѣсμο од мнѡгу кијмѣт. Ὅва ρакопѣсμο сѐ напρáј терцумѣ нá сѣте јазѣците, зѡшчо сѣт пресказáње нá Гѡлем Алексáндр, штѡ прекажáја бѣс грѣшка кѡуку голѣми ρабѡти сѐ напρaвѣа од тѡа врѣмето дѡ дѣнеска и кáжваат и штѡ кѣ сѐ стѡрит ѹшче.

Ишчѡм ѓва ρакопѣсμο јѣт пресказáње нá Гѡлем Алексáндр и чѣнит мнѡгу гѡлем збѡр зá негѡјата мнѡгу милослѣва патрѣда Македѡниа, јáс слугáта нá Христá од ѣстата зѣмја сѡ тѡј голѣмиот чѡвѣк, стѡрив нѣет, сѡ пѡмож нá сфѣти Дѹх, дá гѡ прáм терцумѣ и нá јазѣците штѡ сѐ зборѹваат нá мѡјата патрѣда и кѡуку мѡжам дá гѡ чѣнам зá дá сѐ раз-

μπέρουβὰ δὸ εἰσιπὰτα ζέμια. Σὲ μοῶλιαμ νὰ Γκοσποτ,
δὲα κνίγα ντὰ ντονέσι μπλαγωισλαβένι νὰ Γκοσπον-
τιν Ἰησοῦσα Χριστὰ νὰ τίε σιτὸ γκὸ ἱμαат. Ἀμὴν.

Πηφας 66 γκοντίνατα 1845.

Ἱερομονάχ, ΑΤΑΝΑΣ ΜΑΚΕΝΤΟΝΕΪΣ

бèрува вò нàшата зèмја. Сè моῶлам нὰ Госпот,
ова кнίга дὰ донèси благославèње нὰ Гòспо-
дин Исῦса Χριστὰ нὰ τίе штò гò ἱмаат. Амὴн.

Πηсфаф вò годìната 1845.

Иеромонах АТАНАС МАКЕДОНЕЦ

ΠΡΕΣΚΑΖΑΝΙΕ ΝΑ ΓΚΟΛΕΜ ΑΛΕΞΑΝΤΡ

Τρί ντιέ ι τρί νόκια Τσάρот 'Αλεξάντρ σέ στο-
πούβασιε όντ τρέσικα. Τρί ντιέ ι τρί νόκια νέγκοφ γκο-
λέμιот "Ашкер сέ сомпероубасие όκουλου όντ пάλатот
сò ζιάλιанιε ι сò мѣрак. Трѣкот νтѣν Тсáрот мπλιζиού-
βα νι смрт. νарiтсия νтá όстáβαут "Ашкерот ζi νтá
γкò βiνтiт, i νтi γкò βiнтiкaт.

Вò мнòуγку γкiлѣмaтi сáλλα όнτ палáтiтe νi
Вaвiлòнa, кòсeтa мнòуγку сфѣтi όнτ ζiáтoтo i όнτ
стрѣмпротo i όнτ тсрвeνiот мпáкp, όнτ мнòуγкoутe сiа-
рѣνi пoúсiкi, мoú κλαυтѣγiа κрѣβeт νá мѣстò όнτ трòн i
γкò покpиβиγiа сò тсáртскатa Пòрфiрa. ¹ Пò γкò мiм i
ónт смртa сѣнтiа тaмo Γкoлѣмиот 'Αλεξáντρ, сiтò мпѣ-
сiе кaкò "Аγγeл i мнòуγку сiтсiеν кáкo 'Αριστοтѣлiа, ²
сiтò мпѣсiе тpѣсeт, i νтβѣ γкoυνiνi сáмo, сiтò iмaсiе
сѣтa ζѣмiа νέγκoβa i сiтò оумрiвaсiе. Окулу нѣγкo
сѣнтeγiа νeγкòβiтe Пáσι сò ζiáтeи áлiстсiа i сò тoрiо
iртсe.

Сѣ όнтвoрiа όнτ кáрсiа пòрти тѣсiкi όнτ мпáкp i

1) 'Αρβεινο γκολέμο παλτο, сiтò νoтiс тsáртiтe, όнτ κòπpиnа.
2) 'Αριστοτέλης μπiсiе iνтeи мнòуγку сiтсiеν тpиoбiн όнτ
Μακεдòнтскo сiлoтo Стaврòс i νтáскал νá γкòлeм 'Αλεξáντρ. 'Αρισ-
тoтѣлiа κλáнтe тpиiлiтe νi сiтe ζaνoúтiтe i νi сiтe óбкiтe.

ΠΡΕΣΚΑΖΑЊЕ ΝΑ ΓΟΛΕΜ ΑΛΕКСΑΝДР

Три дни и три ноќа Царот Александρ сè сто-
пуваше од трѣска. Три дни и три ноќа негоф го-
лѣмиот Ашкер сè собираваше окулу од палатот
сò жаљање и сò мѣрак. Трѣкот ден Царот ближю-
ва на смрт, нарача да остáваат Ашкерот за да
гò види и да гò видаат.

Вò мнòугу голѣмата сала од палатите на
Вавилòна, кòсeтa мнòугу сфѣти од златото и од
стрѣброто и од црвениот бакр, од мнòугуте ша-
рѣни пушки, му кладѣја крѣвет на мѣсто од трòн и
гò покриваја сò царцката Пòрфира.¹ Пò голем и
од смрта сѣдна тамо Голѣмиот Александρ, штò бѣ-
ше какò Ангел и мнòугу учен како Аристотѣља,²
штò бѣше тpѣсeт и двѣ годiнi сáмo, штò имаше
сѣтa зѣмја нѣгова и штò умриваше. Окулу нѣго
сѣдеја нeгòвiтe Пáши сò златени áлишчa и сò црнo
срце.

Сѣ отвориá од кáршиа пòрти тѣшки од бакр и

1) Царево големо палто, штò носѣа царите, од коприна.
2) Аристотѣља бѣше еден мнòугу учен човек од
Μακεдòнцкo сѣлoтo Стaврòс и дáскал на Гòлeм Αλεξáндр. Αρι-
стoтѣлiа κλáдe тeмѣлiтe на сiтe зaнaátитe и на сiтe yкiтe.

"Ασικερον, σιτὸ νὲ σὲ μπιτισούβασιε, κινισὰ ντὰ β.λέγκ-
βα ἰ ντὶ πομινούβα. Σουβαριίτε, πέσσιτε, ἄσικερον σιτὸ
μπέσιε σὲ πλάτα ἄσικερον πριατέλτσκι, τοξότιτε, ἄσικε-
ρον σὲ σουγγίιτε, προυτρόμιτε, σαρισσατζίιτε, ἄσικερον
Τεσσαλία, ἄσικερον ὄντ Ἄτινα, ὄντ Τίμπα, ὄντ Τρεκκι ἰ
ντρούγκι κούκου μάξι, τούκου ζιάλιγιε, τούκου μερατοι
μαλεπτάγια τερβένατα πόρφυρα ἰ ντβὲ γκολέμι ὄτσι βὸ
ζιόлт δμπρας ἰ μπὲς γκλὰς πομινούβασιε Ἄσικερον κέτιο
ντέν. Τσάρот μπὲς ντὰ ζπορούβατ ἰ πούλιεσι ἰ σὸ ὄσιτε
ἰ ποζντριβούασιε.

"Ουτ κοὶ πομινάγια σίτε ἰ μπακρένιτε πόρτι σὲ
ζατβυρία, Σντσετο σὲ ζαϊντούβασιε. ζλάτοτο ἰ σιρίμ-
πρωτο ἰ πούσικιτε ζέντογια σφέτενιε. τερβενο. Ἐντο
βιντελο σφέτινα βέντινσι νὰ τσιέλοτο νὰ Τσάρот .. σὲ
οὐγκασνα. κέντινσι σούρατο νέγκοφ σὲ μένα, τσιέλοτο
μοῦ σπότινα ἰ σὸ ὄσιτε ὄτβόρενι πούλιεσι νὰ σίλλατα
βὸ τεμνίτσατα, μπούτζιτε μοῦ σὲ τρέσεα, ἰ Πάσιτε νέ-
γκοβι ἰ φάτι σιτράφ στουντεν. τόγασι Τσάρот φάτι ντὰ
ζμπορούβα ραμπότι ζὰ τσιούντενιε ἰ ντὰ πρεσκαζιούβα.

Α' «Ἰλλιαντι γκουτίνι σέτ κάκου ντένοτ ὄντ φτσιέρα!
Τουκοῦ, κάκο σέτ σέκιπατ βρτένιето νὰ βρέμετο ἴσιτε!
Τουκοῦ κάκο ὄστανούβασι σέκιπατ Τί, κάκο Φοῖνιξ¹ τιτὸ
σὲ ναφτορούβατ ὄντ πέπελτα, κάκο ντοῦχ ἰ κάκο βιστί-

1) Τούκx ὄσιτ γκολέμιот τσιόδix πρικίζιχατ σὲ τσιόντενιε κρη-
βίηx, σιτὸ αὶ σὲ ὄρι δνε κοὶ οὐμρι ντοκοῖ. Τριμλιίτε ζέντοx Βέκοx.

2) Φοῖνιξ μπέσιε ζέτο πίλε, σὲτ κόχx ὄσιταρούδxσι παντλή-
χxσι βὸ ὄγκοx ἰ σὲ ἰζχορούδxσι. σέτνε ὄντ ἴσιταx νέγκογια πιπελ-
τα σὲ ρντοούδxσι κήρτοур νόβο ἰ ζντράβο ἰ τὰκx νὲ οὐμριδxσι νὲ
κοῖπαx.

Ашкерот, штò нè сè битисѹваше, кинисà дà влèг-
ва и дà поминѹва. Суварйите, пèшите, ашкерот штò
бèше сò плàта, ашкерот приатèлцки, токсòтите, ашке-
рот сò сунгйите, продрòмите, сарисацйите, ашкерот
Тесàлиа, ашкерот ὀд Àтина, ὀд Тиба, ὀд Траки и
дрѹги кòуку мàжи, тòуку жàльа̀е, тòуку мepаци
гледàја црвèната пòрфира и двè голèми ὀчи во
ждòлт ὀбрас и бès глàс поминѹваше Ашкерот сèтио
дèн. Цàрот бès дà зборѹват и пѹлеше и сò ὀчите
й поздравѹваше.

Од коà поминàја сите и бакрèните пòрти сè
затвориà, с'нцето сè зајдѹваше, злàтото и стрèб-
рото и пѹшките зèдоја сфèтење црвено. Ἐдно
видело сфèтна вèднаш нà чèлото нà Цàрот и сè
ѹгасна. Нàеднаш сѹрато нèгоф сè мèна, чèлото
мѹ спòтна и сò ὀчите отвòре-ни пѹлеше нà сàлата,
вò темницата бѹсите мѹ сè трèсеа и Пàшите нè-
гови и фàти страф стѹден. Тòгаш Цàрот фàти дà
зборѹва рабòти зà чѹдење и дà прескажѹва.

Α' „Ильади годѹни сèт кàко дèнот ὀд фчèра!
Туку, кàко сèт сèкипат вртèњето нà врèмето ἴσιте!
Туку кàко останѹваш сèкипат Тй, кàко Фйникс² штò
сè нафторѹват ὀд пèпелта, кàко дѹх и кàко висти-

1) Тука ὀвој голèмиот човèк преказиват сò чѹдна пра-
вина, штò сè стòри ὀд коà ѹмре докоà Ромèјте зèдоа Вèкот.

2) Фйникс бèше ἕдно пйле штò кога остарѹваше паднѹ-
ваше вò ὀгно и сè изгорѹваше. Сèтне ὀд ἴстата нèгоја пèпел-
та сè родѹваше пòфтур нòво и здрàво и тàка нè умриваше нй-
којпат.

ната, личената мајка сò òчите ачик и сò чèлото кибàрцко!

Ταύρτακατα πόρφυρα σιτò γιὰ πομιδούβατ βινιέ-
λοτο σίνο νὰ Νέμποτο σέτιο βέκ γκò ποκίβατ ò γκò
στολισούβατ. "Έντο ντούβανιε òντ βέτερ, σιτò γκòρι,
γι' γράμματα ò γιὰ φρλι βò πέπελτα νὰ Παλαίστρα,¹
òντ γκολέμα κάβγα. Κόουκου Γίγαντοι² τóουκου κè σè
τσίναα τζιούτζινα. Σίτε κè γι' σάκαат, σίτε κè γι'
τргаат, έντεν μοιούταλα òντ ρóυτενιε κè γι'α τέζι. Πορ-
φύρατα κè σè òσκίνιε, κè σè στούριτ κè σè ναπραί μπερ-
μπάτ βò κρфта ò βò κάлта. Βò νè ντόμπρο μοπορίνιέτο
τρη τζιούτζινα κè òσάνατ, σò σμέενιε ò σò πουλιενιε
νάκριβο σέκοι κè σè σόμπερι, πάρτσετο νέγκυβο ò κè
μυέγκαат ντρούγκ βò τρòυγκο μέυτο, ζή ντι γκò σκρίετ.³
Πρβιωτ σιτò μπέσιε στόλισαν σò прстен κè ζέμη ζιένα
òντ "Асия σò òτσι òнτ μαρίσικ ò σò тζиеβуйри σιτò νè
σè преказиούваат. Ντρούγκιοτ ζιένα òнτ Мисир σò ντε-
μπέλι τσίτσκι ò μογοάτι νίβια ò трéкиот ζιένα òнτ Гкр-
τско кибàрка ò ραζμπουντέни. Ζιένατα νà првιωτ κλα-
ват βò пàлачи нèзини ρòднине лυбòвници сò слà-
тки òчи ò νοσιóι σιτò σέτσιαат μνóουγκου νтèν сò νтèн
σιτάριот тζиоүтзе оумриβиаτ. Ζιένατα òнτ Мисир κλάте
μάξιογгие νò σтòл òнτ Гкранити⁴ ò γкò νàπραí μπόγит
тáркoυ νè ζή κάβγα. Βò κούκιατα νà трéкиот тлèπυта

- 1) Παλιότερα μπέσιε Έδτο μέστο, βò κήτο σιτάρια σè μπύρια.
- 2) Γιγάντνιε μπέξ σιτάρι λιούγκε β-òски како γκολέμι νεζòι ò ζντράβι, σιτò μόξιεα νтè òткòρνат каменια γκολέμα.
- 3) Τόυκα φαίκατ Γκολέμ 'Алeξáντp νтè прeскажyвa како тè ραζνeтè! Τσάρτσото νέγκοε пò смpтeт νέγκoвa ò како òстанà. Σίτε ò прeскажè μнòуγκoυ бiрнe.
- 4) Гкранити μπέσιε έντεν мέρμep μнòуγκoυ ζнтpáб ò νà βéγκo òнт тpиáдaφилл.

Цàрцката пòрфира штò já поминúват видè-
лото сίно нà Нèбото сèтио вèк γò покpиват ò γò
στολισúват. Έдно дýванe òд вèтер, штò γòρι,
jà γpάбна ò já φpли вò πέпелта нà Παλèστpa,¹
òд голèμα κάвга. Кòуку Гиганди² тòуку κè сè
чйнаа цýциња. Ситe κè já сàкаат, ситe κè já
тpгаат, èден бýдала òд ρòдeньe κè já тèзи. Πορ-
φύрата κè сè òскиньe, κè сè стýрит κè сè напpàј бep-
бàт вò κpфта ò вò κάлта. Βò нè дòбpo бopèньeтo
тpи цýциња κè òстанат, сò смèeньe ò сò пýлeньe
нàκpивo сèκοј κè сè сòбepи пàрчeтo нèγoвo ò κè
бèгат дpýг вò дpýгo мèстo, зà дà γò скpиeт.³
Πpвиот штò бèше стòλισан сò прстен κè зèми жèна
òд Асия сò òчи òд μαγισник сò цeβαιpи штò нè
сè прекажyваат. Дpύγιот жèна òд Μισip сò дe-
бèли цýцки ò богàти нивиа ò трéкиот жèна òд Γp-
чкo кибàрка ò разбудèна. Жèната нà пpвиот κλα-
ват вò пàлачи нèзини ρòднинe лυбòвници сò слà-
тки òчи ò ношòј штò сèчаат мнòуγy. Дèн сò дèн
штàриот цýцe ýмpиват. Жèната òд Μισip κλάде
мàжот je нà стòл òд Γpанити⁴ ò γò напpàј бòгат
тyкy нè зà κάвга. Βò кyкaтa нà трéкиот слèпата

- 1) Παλèστpa бèше èдно мèстo вò κòεтo штàpитe сè бòpеa.
- 2) Гигандитe бeа штàpи лyгe висòки како голèми дрви ò здpàви, штò мòжeдà òткòρνaат каменια γòлeμα.
- 3) Тyка φαίκατ Γолèμ Αλεξáνδp дà прeскажyвa како сè ρàздeли Цàрстoтo нèγoвo пò смpтa нèγoвa ò како òстанà. (Сичкo?) прeскажè мнòуγy вèрни.
- 4) Γpанити бèше èден мèρμep мнòуγy здpàв ò нà ρèγo (?) òд тpиáдaφилл.

"Ἐρις¹ κὲ γκράτσι ἰ κὲ σὲ μάβατ. Ντέτσατα² ν' Βόλκοτ γιάκι ὄντ μλέκοτο νὰ τσιτσικите μπάκрни κὲ σλούσιατ ὄντ ντρούγκετα στράνα νὰ μῶρετο βικάνετο νὺ "Ἐρις ἰ κὲ νὰ οὔτσιαат ἱμάνετο νὰ ζιένατα ὄнτ Μισῖρ ἰ τζεφαῖ-ριτε νὰ ζιένατα ὄнτ Ἄσια. Κὲ ντόγιαат κακὸ σούγκια σιτὸ νὺ σὲ βίτκατ ἰ ζυτράβι κακὸ Κριὸς σιτὸ κρσι πῖρ-τιτε. Ζιένατα ὄнτ Ἄσια κὲ σὲ ποκλόνит νὰ νῖν ἰ κὲ γιὰ τρғаат нàзат ὄнто κοτσιата νῖνι γκολια σὺ τσιουντε-νῖτσιτε νέζини тζεβῖири. Δο τέμјан ἰ σὲ τσβεќиниa ζι-ένατα ὄнτ Μισῖρ κὲ πρετσέκατ γιάκите. "Ἐνтен μπράт κὲ σὲ ἰσπῖανит ὄнτ λιβάντοτο ἰ ὄнτ λιτσμπῖната, τουκοῦ ντρούγκиот μπράт κὲ γκὸ ὀτέπατ, τῶγаси ζιένατα ἰнτ Μισῖρ κὲ τσιυλίβат νάτρε βό τσβεќиниата ἔнтен ζιῖι ἠγρυνῖβῖτσка ἰ κὲ οὔм; η. Ζιένατα ὄнτ Γκρτσко κὲ κρέ-νит, ῥάτσιτε ἰ κὲ βῖκнит ντέτσατα νέζини, τουκοῦ ὄθιε σλάμπι ὄнτ ὀτεπάτσκι μπράтени μπῆс φῖντε κὲ σὲ τέ-παат σὸ πὸ γιάκите, λίτσμπиниe ὄнτ мέρμερ κὲ τρғаат пàк нàзат ὄнτ κοτσιата νῖνιa ντέτσατα νὺ Βόλκοτ. Пῆт ἰ ντέсет нòкиа κὲ ὀстàнат οὔсте ἰ ἠспῖнта³ ὄнτ μπῖикр κὲ ποκρῖат ἰ κὲ τέжит βέκοτ, σιτὸ Πορφυрата σιτὸ γιὰ πομινῶίβат σῖното σφέτιло νὰ Νέμποто, ποκρивῖ ἰ στο-λίса. Кòј κὲ прикàζβат ἱστορίαта νὺ ζέмиаи οὔмòреиa⁴

1) Ἐρις μῖσιτε ἔ-тен Γκοσπῖζиc νὰ Σιτῖριτε, σὸ πῖβῖσιτε κερῖνετο.

2) Ντέτσατα νὰ Βόλκοτ βῖκατ Γκὸλέм Ἄλεξάντρ Ῥομῖте, ζῖшто ἰмаше ἔнтен прикàзнa σὸ πῖβῖте Ῥομῖтoи τσιτῖάγиa ὄнτ ἔнтен ζιένтско βόлк.

3) Ἄспῖнте μῖσιτε ἔнтен γκὸλέм. νῖтк ὄнτ μπῖикр, σιτὸ γκὸ ν-рџиа βῖβῖте Γρτσι ὄд ῥάτσιте, ζῖ νῖа σὲ ἔнтенат ὄнτ μαβῖнитo. Γκὸλέм Ἄλεξάνтρ μπειζῖ-срџет σὸ ἄспῖнте' ὄнτ μπῖикр τεζῖένετο νὰ τσῖртeтo νὰ Ῥομῖтoи σιτὸ прескажῖоῦбат.

4) Тòкa Γκὸλέм Ἄλεξάνтρ прескажῖоῦбат ἰ πλάчит кàкo нaтaндисà патрῖдaтa νῖнгогиa пòт Ῥομῖтoи те.

Ἐρις¹ κὲ γράчи и κὲ сὲ мават. Децата² нà вòлκοт јаки ὄд млèкoтo нà цѝцкитe бàкрни κὲ слῦшаат ὄд дρῦгата стpàнa нà мòрeтo викањeтo нà Ἐрис и κὲ нà-ῦчаат имањeтo нà жèнaтa ὄд Мисῖр и цεвай-ριтe нà жèнaтa ὄд Ἀсиa. Кὲ дòјаат каκὸ сῦγиa штò нè сῖ вῖтκατ и здpави каκὸ Кpиòс штò кp(ш)и пòр-титe. Жèнaтa ὄд Ἀсиa κὲ сὲ ποκлòнит нà нῖм и κὲ ja тpғаат нàзат ὄдо кочῖатa нῖ ja (o)гòлиa сò чудес-нῖцитe нèзини цεваῖири. Сò тeмјан и сò цεвèкиња жè-нaтa ὄд Мисῖр κὲ пречèκατ jaкитe. Ἐден бpàт κὲ сὲ испῖанит ὄд ливàндoтo и ὄд личбῖнaтa, тyкῦ дpῦгиот бpàт κὲ гò отèпат, τòгаш жèнaтa ὄд Мисῖр κὲ цаливат нàтpe вò цεвèкињaтa ἔднa змиa отpувачка и κὲ ῦмpи. Жèнaтa ὄд Γpцкo κὲ κpè-нит pàцeтe и κὲ вῖкнит дeцaтa нèзини, тyкῦ ὄвиe слàби ὄд отeпàчки бpàтeни бeс фàјдe κὲ сὲ тe-паат сò пò jaкитe, личбиње ὄд мeрмep κὲ тpғаат пàк нàзат ὄд кочῖатa нῖјнa дeцaтa нà Βòλκοт. Пῆт и дeсeт нòкa κὲ οcтàнат ῦштe и аспῖдa³ ὄд бàкр κὲ покpῖат и κὲ тeжит вèкoт, штò пopφῖpαтa штò ja пoминῦват cῖнoтo cфèтило нà Нèбoтo, покpивà и сто-лῖса. Кòј κὲ прикà(ж)ват ἱстoрῖатa нà зeмјaтa ῦмòрeнa⁴

1) Ἐрис бeшe ἔднa Γoспoжa нà штàритe штò пpавeшe кapàњeтo.

2) Дeцaтa нà вòлκοт вῖκατ Γoлèм Ἀлeксàндр Ρομῖтe, зòштo ἰмашe ἔднa прикàзнa штò пpвитe Ρομῖтeи цицῖаja ὄд ἔднa жèнцкo вòлк.

3) Ἀспῖдa бeшe ἔдeн гòлeм дῖск ὄд бàкр штò гò држeа вèтвитe Γpци вò pàцитe, зà дà сὲ вàрдат ὄд мaвàњeтo. Γoлèм Ἀлeксàндр бeнзèсфат сò аспῖдa ὄд бàкр тeжèњeтo нà цàрстoтo нà Ρομῖтeи штò прескажῖуват.

4) Тyкa Γoлèм Ἀлeксàндр прескажῖуват и πλάчит кàкo нaтaндисà патрῖдaтa нῖнгоja пòт Ρομῖтeи.

Τέζιτ ι ούμοριβατ άσπίντατα όντ μπάκρ τίε σιτό ι πο-
κρίβατ. Τέατρο ι κίσλα νά βέκοτ κέ σέ τσίνιτ μόγιατα
πατρίντα. Μπεζομπράζικ άσικέρ κέ χαριζούβα ζι.βουτι
νά ούσένιο τσιουβέκ ζά κέφρ, νά τσιφτσάια ζά ράνε-
νιε, νά ζέιντα ζά ούστραμούβανιε. Τέσικι σένκς όντ
νάζι κέ ποκρίβατ ζέμιατα: ταιμο πό ζυτράβιο κέ σέ ιστέ-
γκι ζά ντά σέ ράντούβα ζά μοζιέριετς νέγκοβο ι τάρο
τοί σιτό παντιέ κέ μοι ριαμπότι σό νόμο πλαισιέριετς ι
φαλιόυατο ζά νάντεζι. Κόι κέ τρικάζι.βατ ιστορίατα! τά
πατρίντατα σιτό νέ κέ μπίιτι! Κόγα κέ ντόιιτε βρέ-
μετο! Τσιουβέκ νέ πόζναεν κέ ντόιιτ όντ Πρέτ-σντσε ού-
στραμότεν όντ λιούγκετο ι σκρστέν νά ζέμιατα νέγκο-
βα. Ντρζι κρστ όντ μάτσιεριε. Σφρέτκια κέ Ισκίιιτ σέν-
κατα νά νόζιот ι τρια όντ νάντεζι. σρτσιε νά σκλάβιτε.
Τουκοι μπούλουτσι² όντ ντίβι ймаиe κέ ντόιατ³ σέντουι ι
πάκ ёттеν νтэн. Ντινι νόκνι. Βό ρασ.пани куки Ιστοιάνтени,
βό μάγκла όнτ λάζιεριε, μπουλουτσι μπέσнι κέ σέ βртаат
ι κέ тртсиаат. Ουλάφτσινα όнτ μπόлка Ισπιβίатска όнτ
βικание, ζέστσιна όнτ тртсиаиe. "ёνтен ζάнаат κέ оста-
νит: νтл όтепóυβаси ι νтá γκóρиси. ι ёнтен оўка: νтá σέ
Ισμπраноúβаси. ёнтен ράνтос: νтá όтπлатиси. Ντίβιτε йма-
иe | κέ βикаат. νтiβo, νi γιάζик όнτ νтiβотиўте κέ σέ наў-
тэпнит νтi βикаат ι νтi πλάшфаат λιούγκε о³ βi м-

Тэжит и уморйват аспидата од бáкр тiе штò и по-
крйват. Тэатро и кйсла нà вèкот кè сè чйнит мòjata
патрйда. Безобразник ашкèр кè харизóва живота
нà учèнио човèк за кèфр (кèфо) нà чифчйата зà рàне-
нè, нà жèната зà устрамóванè. Тèшка сèнка од
нòзи кè покриват зèмjata. Тàмо пò здравio кè сè истè-
гни, зà дà сè радóва зà можèнèто нèгово и тàмо
тòj штò паднà кè мý раабòти сò (нòмо) плашèнèто и
фалèнèто зà нàдежи. Кòj кè прикажват исторйата нà
патрйдата штò нè кè бйди! Кòга кè дòjде врè-
мето.¹ Човèк нè пòзнаен кè дòjт од Прèт-снце ус-
трамòтен од лýгето и скрстèн нà зèмjata нèго-
ва. Држи крст од маченè. Сфèткa кè искйнит сèн-
ката нà нòжот и тръа од нàдежи срците нà склàβиτε.
Тукý булóци² од дйви йманè кè дòjдат³ сèдум и
пàк ёден дèн. Днй нòкни. Βò расипани кýки исчадени,
вò магла од лàженè, булóци бèsни кè сè вртаат
и кè трчаат. Улàфчина од бòлка испивàчка од
вйкaнè, жèщина од трчанè. Ёден зàнаат кè оста-
вит: дà отепóваш и дà гòриш. И ёдна yка: дà сè
избранóваш. Ёден ρàдос: дà отплатиш. Дйвите ймà-
нè кè вйкаат, дйво нà jазик од дйвоти(и)те кè сè наў-
чаат дà вйкаат и дà πλάшфаат лýгето вò ме-

1) Πυλίτε браќа нà Христà како тòj голèμιο yм преска-
жà ότι кè дòjде Исýса Χρισтà.

2) Тyка прескажýват како дрýги пàт дòjдоа вò нà-
шата зèмja jабанчйи дйви лýге, штò лòшо направйа, како
jазйците сè разменàja, тукý како пàк сè отидòа откòга напра-
вйа кодуку лòшо мòжеа.

3) Тyка пýлиме како и зoштò и тòгаш сè разбрка нàшиот
штàр jазйк и како срцето сèк пàт останýват како дýх и ρà-
зум вистйнци, како вèлит Голèм Αλεξàνδρ.

1) Пүлите браќа нà Христà како тòj голèμιο yм преска-
жà ότι кè дòjде Исýса Χρισтà.

2) Тyка прескажýват како дрýги пàт дòjдоа вò нà-
шата зèмja jабанчйи дйви лýге, штò лòшо направйа, како
jазйците сè разменàja, тукý како пàк сè отидòа откòга напра-
вйа кодуку лòшо мòжеа.

3) Тyка пýлиме како и зoштò и тòгаш сè разбрка нàшиот
штàр jазйк и како срцето сèк пàт останýват како дýх и ρà-
зум вистйнци, како вèлит Голèм Αλεξàνδρ.

σιάνιето. *Ν* ἰ ρηξμπρκάνιето *δ*υτ *γ*ιαξίτσιτε *ν*ὲ *κ*ὲ *σ*ὲ *σ*λοισι
γκλάσο *δ*υτ *κ*ρфта, *β*ὸ *μ*άγκлата *κ*ὲ *ο*τέπατ *μ*πράτ *μ*πρᾶ-
τοτ ἰ *σ*κλάβυт *κ*ὲ *σ*ὲ *μ*πлет *σ*ὸ *Γ*κοσπουτάρот *ν*τὸ *κ*ὼα *κ*ὲ
*σ*ὲ *σ*τόρι *ν*τέριε ἰ *κ*ὲ *ν*τὸύντ *ρ*άξυτενούβανιε.

*α*¹ Ἰλλιαντι γκοντίνι *σ*ὲт *κ*άκο *ν*τέγο *δ*υт *φ*τερέ-
ρα. *β*ὸ *μ*υρουτίτε *ν*ὲ Ἰ*Α*σια *β*ὸ *λ*ιτσιμπίνιτε *ν*ὲ *Μ*ισίρ,
*β*ὸ *π*ιάτκικите ἰ *π*έσνιτε *ν*ὲ Ἰ*Ε*βροπα *σ*ίνот *ν*ὲ *β*ὸλλот
*κ*ὲ *σ*ὲ *σ*τόριт *π*ὸ *μ*έκ, *τ*ὸί *σ*ιτὸ *μ*πέσιε *κ*άκο *σ*ούγγια,
*σ*ὸ *ν*ὲ *σ*ὲ *β*ιτκατ, ἰ *ζ*υτράβ *κ*ακὸ *Κ*ριός. *Σ*ὲ *ἐ*σπίαν, ἰ
*σ*ὲ *ἰ*ζμεки. *Ν*έμαт *ρ*άκα *γ*ιάκᾶ *ν*τὶ *ν*τρξи *ἀ*σπίνυтата *ἰ*ντ
*μ*πάρ. Ἰ*Ε*υтнο *ν*τούβανιε *δ*υт *β*έτερ ἰ *п*άντνα *β*ὸ *п*έπел-
та *ν*ὲ *П*αλαίστρα. *Κ*όουку *γ*ίγανтοι *т*ίууку *κ*ὲ *μ*πίνυт
*т*ξиούтξиуа. *Σ*ίте *γ*ᾶ *σ*άκαат, *σ*ίте *γ*ᾶ *т*ргаат, *л*έсэн
*γ*ᾶ *т*έзи. Ἰ*Α*σπίнυтата *κ*ὲ *σ*ὲ *σ*κρση, *κ*ὲ *σ*ὲ *ἰ*στρκάλια, *κ*ὲ
*σ*ὲ *ν*ὲ *п*ράῖ *μ*περμπαт *β*ὸ *κ*рфта ἰ *β*ὸ *κ*άλта. *β*ὸ *μ*ά-
тсинотo *μ*πὸραниε *ν*тβέ *т*ξиούтξиуа *κ*ὲ *δ*σтáнaт. *Σ*ὸ *μ*άκα
*σ*έκοј *κ*ὲ *т*ргат *п*άρтсето *ν*έγκoβo. Ἰ*Ε*υтнυиот *ν*ὲ *П*ριт-
оутсе ἰ *ν*тρoύγκиот *ν*ὲ *Ζ*át-снтсе. Ἰ*Ε*υтнυиот *κ*ὲ *ζ*έμт
*ξ*иéна *т*сиоúпa *ρ*оúсca *δ*υт. Ἰ*Ε*βροπα. *Ν*όξиот *ν*ὲ *т*átкoγиe
*κ*ὲ *σ*ὲ *т*έγκлит *σ*έкипат *σ*ὸ *п*áρι, *ν*ὲ *σ*ξиоúтξéтo *κ*ὲ *ζ*έμт
*μ*пoγáтитe *ν*ίβиe. *П*рβиот *κ*ὲ *ζ*έμт *ξ*иéна *δ*υт *Γ*кртскo
*κ*иμáртска ἰ *ρ*áξμпoυнтéна. *β*ὸ *Р*áскрнítсaтa² *ν*ὲ *ἰ*έ-
*μ*иaтa *σ*ὸ *σ*ένтoυμ *т*оúμπи *п*áлaт *ἰ*мáсиe *μ*ίραξ *Γ*крк'н-

1) Τούκα Γκολέμ Ἀλεξάντρ πρeскажyват *σ*ίте *ш*тὸ *σ*ὲ *н*-
пpавиá *δ*υт *з*апyстéньето *н*ὲ *Р*омејцкото *Ц*áрстo *д*ὸ *т*ὸгај *ш*тὸ
*σ*ὲ *н*αпpавит *п*áк *Ц*áрстoтo *Г*рцкo. *П*ули *á*рно *μ*ὸј *μ*илὸслиф *б*рáт
*ш*тὸ *п*еиш, *κ*άκο *σ*ὲ *в*рáкaат *р*аδὸтите *ἰ*стите, *κ*άκο *κ*ὲ *σ*ὲ *р*аздé-
лит *Р*омејцкото *Ц*áрстo *κ*άκο *Ц*áрстoтo *н*ὲ *Г*олém *Α*λεξáндр, ἰ
*κ*άκο *Ц*áрстoтo *κ*ὲ *σ*ὲ *н*αпpавит *п*áк *Г*рцкo.

2) Τούκα Γκολέμ Ἀλεξάντρ *ρ*áξμπερoύδaт *С*тá(м)бол, *ш*тὸ *п*рéd
*д*á *σ*ὲ *р*ὸди *т*ὸј, *ἐ*ден *Г*рек *ј*á *н*αпpави ἰ *μ*у *κ*лáде *ἰ*мeтo *В*изáн-
тiон.

шањето. *Н*и *р*азбркањето *δ*д *ј*азйците *н*ὲ *κ*ὲ *σ*ὲ *σ*лyши
*г*лáсо *δ*д *κ*рфта. *β*ὸ *μ*áглата *κ*ὲ *ο*тéпат *б*рáт *б*рà-
*т*от ἰ *σ*κлáвот *κ*ὲ *σ*ὲ *б*иет *с*ὸ *Г*оспoдáрот *д*ὸ *к*дa *κ*ὲ
*σ*ὲ *σ*тὸри *д*ење ἰ *κ*ὲ *д*ὸјдт *р*азденyвaње.

*α*¹ Ἰльади *г*одини *с*ét *κ*áкo *д*éно *δ*д *в*чé-
*р*a. *β*ὸ *μ*иpоdйитe *н*à *Α*сиа, *в*ὸ *л*ичбинйите *н*à *Μ*исίρ,
*в*ὸ *п*иáчките ἰ *п*έсните *н*à *Ε*вропа *с*инот *н*à *β*ὸλλот
*κ*ὲ *σ*ὲ *σ*тὸрит *п*ὸ *μ*έκ *т*ὸи *ш*тὸ *б*έше *κ*áкo *с*yнгиа,
*ш*тὸ *н*ὲ *σ*ὲ *в*иткaт, ἰ *з*дрáв *κ*áкo *Κ*ридс. *С*ὲ *ε*спiан ἰ
*с*ὲ *ἰ*змеки. *Н*éмaт *ρ*áкa *ј*áкa *д*á *д*ржи *á*спидата *δ*д
*б*áкp. *Ε*дно *д*yвaње *δ*д *в*éтер ἰ *п*áднa. *β*ὸ *п*éпел-
*т*a *н*à *П*алéстpa. *Κ*оуку *γ*иганди *т*оуку *κ*ὲ *б*идат
*ц*yциња. *С*ίте *ј*á *с*áкaат, *с*ίте *ј*á *т*ргаат, *л*éсэн
*ј*á *т*éзи. *Α*спидата *κ*ὲ *σ*ὲ *σ*кр(ш)и, *κ*ὲ *σ*ὲ *ἰ*стpкáлa, *κ*ὲ
*σ*ὲ *н*à *п*рáј *б*ербáт *в*ὸ *κ*рфта ἰ *в*ὸ *к*áлтa. *β*ὸ *μ*á-
*ч*нoтo *б*дpање *д*вé *ц*yциња *κ*ὲ *ο*стáнaт. *С*ὸ *μ*áкa
*с*éкoј *κ*ὲ *т*ргат *п*áрчeтo *н*éгово. *Ε*дниот *н*à *П*рét-
*с*нце ἰ *д*рyгиот *н*à *Ζ*át-снце. *Ε*дниот *κ*ὲ *з*éмaт
*ж*éна *ч*yпa *р*yса *δ*д *Ε*вропа. *Н*ὸжот *н*à *т*átкo *ј*e
*κ*ὲ *σ*ὲ *т*éглит *с*éкипат *с*ὸ *п*áри, *н*à *ц*yцeтo *κ*ὲ *з*éмит
*б*огáтите *н*ивиe. *П*рвиот *κ*ὲ *з*éмит *ж*éна *δ*д *Г*рцкo
*κ*ибáрцкa ἰ *р*азбyдéна. *β*ὸ *р*áскрcницaтa² *н*à *з*é-
*м*јaтa *с*ὸ *с*édум *т*yмби *п*áлaт *ἰ*мáше *μ*иpáз *Г*ркiн-

1) Τύκα Γолém Αλεξáндр *п*рeскажyват *с*ίте *ш*тὸ *с*ὲ *н*-
пpавиá *δ*д *з*апyстéньето *н*à *Р*омејцкото *Ц*áрстo *д*ὸ *т*ὸгај *ш*тὸ
*с*ὲ *н*αпpавит *п*áк *Ц*áрстoтo *Г*рцкo. *П*ули *á*рно *μ*ὸј *μ*илὸслиф *б*рáт
*ш*тὸ *п*еиш, *κ*άκο *σ*ὲ *в*рáкaат *р*аδὸтите *ἰ*стите, *κ*άκο *κ*ὲ *σ*ὲ *р*аздé-
лит *Р*омејцкото *Ц*áрстo *κ*άκο *Ц*áрстoтo *н*à *Г*олém *Α*λεξáндр, ἰ
*κ*άκο *Ц*áрстoтo *κ*ὲ *σ*ὲ *н*αпpавит *п*áк *Г*рцкo.

2) Τύκα Γолém Αλεξáндр *р*азберyват *С*тá(м)бол, *ш*тὸ *п*рéd
*д*á *σ*ὲ *р*ὸди *т*ὸј, *ἐ*ден *Г*рек *ј*á *н*αпpави ἰ *μ*у *κ*лáде *ἰ*мeтo *В*изáн-
тiон.

ката тѣмо првиот кѣ сѣ клάνтит царство: тѣму Гркѣи-
ката кѣ пречѣкат нѣ познаѣтиот од Прѣт-снѣце. Сѣу-
рато мѣ сфѣти мѣлос и нѣдежи. Вѣ стѣлот кѣ клάνтит
Прѣвѣиот, сѣ кѣ нѣ варѣнтите сѣ смѣеа и браќата нѣ-
говѣ гѣ скрѣтеа. Гласот нѣгоф кѣ сѣ тѣе грѣки
вѣ крајот нѣ зѣмјата, зѣшто сѣ слави сѣнот нѣ чо-
вѣкот.¹ Видѣлото нѣ лицето нѣгово кѣ дѣјди нѣ вѣ-
кот. Нѣ учѣниот сѣн нѣ Вѣлкот од чудѣнитто кѣ
милѣва учѣната и кибѣрцката Г(ѣ)ркинка и кѣ остѣ-
ват нѣ дѣцата нѣзиње царството и ѣмето нѣгово.²
Нѣсет нѣока и четрѣсет днѣ нѣ кѣ помѣнаат и пак
Порфѣрата, сѣтѣ гѣ помѣнѣват сѣното Видѣло нѣ Нѣ-
бото, кѣ покрѣват вѣкот и кѣ столѣсат.

В.³ "Илланѣи гѣкѣнтѣ сѣт, ѣко нѣнѣт ѣнт фѣтѣ-
ра. Тѣкоѣ кѣко сѣт ѣстите сѣкипат вртѣнето нѣ вртѣнето.
Тѣкоѣ кѣко ѣстанѣвѣсѣ сѣкипат Тѣ кѣко Фѣоинѣ, сѣтѣ
сѣ нафторѣват ѣнт пѣпелта, кѣко нѣтоѣх и рѣзум вѣс-

1) "Евѣнгѣлиѣта кѣжѣват сѣтѣ мѣсѣе вѣстѣнѣца ѣва прѣс-
кажѣна, зѣшѣтѣ кѣжѣват сѣтѣ ѣнѣт нѣнѣ Хрѣста зѣборѣвашѣ и сѣ
научѣ сѣтѣ гѣ слѣшеа и Грѣци, рѣче сѣ ѣстите зѣборѣви: „Сѣ-
га сѣ слави сѣнот нѣ Гѣспѣт“. Хрѣстиѣните сѣтѣ пѣат ѣва кѣнѣгѣта
трѣбува дѣ зѣмѣт Евѣнгѣлиѣта дѣ јѣ видѣт зѣ дѣ разбѣраат
сѣтѣ вѣстѣње вѣлѣт ѣвиѣ прѣскажѣне нѣ Гѣлѣм Алѣксѣндр.

2) "Јѣ гѣ прѣскажѣна ѣлѣзѣе вѣстѣнѣца, зѣшѣтѣ нѣ вѣстѣна
ѣнт тѣгѣши Грѣците сѣ вѣкаат Рѣмѣиѣ.

3) Тѣока Гѣлѣм Алѣксѣндр прѣскажѣват кѣко кѣ мѣнѣтѣ
вѣкот пак и зѣмјата нѣгова, ѣнт тѣгѣши сѣтѣ тѣрѣство кѣ сѣнапѣрѣ
пак Грѣцѣко, сѣте сѣ вѣнт. Кѣко сѣтѣ и вѣ кѣоѣку гѣкѣнтѣ нѣ
ѣстите вртѣнето нѣ вртѣнето и тѣ тѣрѣство кѣ сѣ расѣпат. Тѣкоѣ
пѣлѣтѣ кѣко кѣга нѣоѣнѣтѣ Рѣмѣѣитѣ, сѣтѣ нѣтѣ лѣоѣгѣ нѣпѣрѣвѣ
тѣоѣку лѣсѣе ѣмѣпѣтѣ нѣ зѣмјата нѣгова, кѣга нѣтѣнѣ сѣатѣт сѣте
помѣнѣја кѣко мѣгѣла, прѣт нѣтѣ фѣтѣт ѣбѣтѣ прѣскажѣна сѣ прѣо
вѣкат. „Кѣко ѣстанѣвѣсѣ пак Тѣ лѣтѣсѣната Мѣјѣка сѣ ѣтѣборѣнѣте
ѣнѣ и сѣ кибѣрѣцѣкѣтѣ тѣѣло“.

ката. Тѣмо првиот кѣ сѣ клάνдит царство. Тѣмо Гркѣи-
ката кѣ пречѣкат нѣ познаѣтиот од Прѣт-снѣце. Сѣу-
рато мѣ сфѣти мѣлос и нѣдежи. Вѣ стѣлот кѣ клάνтит
прѣвиот сѣ кѣ нарѣдите сѣ смѣеа и браќата нѣ-
гови гѣ скрѣтеа. Гласот нѣгоф кѣ сѣ тѣе грѣки
вѣ крајот нѣ зѣмјата, зѣшто сѣ слави сѣнот нѣ чо-
вѣкот.¹ Видѣлото нѣ лицето нѣгово кѣ дѣјди нѣ вѣ-
кот. Нѣ учѣниот сѣн нѣ Вѣлкот од чудѣнитто кѣ
милѣва учѣната и кибѣрцката Г(ѣ)ркинка и кѣ остѣ-
ват нѣ дѣцата нѣзиње царството и ѣмето нѣгово.²
Дѣсет нѣока и четрѣсет днѣ нѣ кѣ помѣнаат и пак
Порфѣрата штѣ јѣ помѣнѣват сѣното Видѣло нѣ Нѣ-
бото, кѣ покрѣват вѣкот и кѣ столѣсат.

В.³ Илѣди гѣдѣње сѣтѣ кѣко дѣнѣт од фѣчѣ-
ра. Тѣкѣ кѣко сѣтѣ ѣстите сѣкипат вртѣнето нѣ вртѣнето.
Тѣкѣ кѣко останѣвашѣ сѣкипат Тѣ кѣко Фѣниѣкс, штѣ
сѣ нафторѣват ѣнт пѣпелта, кѣко дѣх и рѣзум вѣс-

1) И Евѣнгѣлиѣта кѣжѣват штѣ бѣше вѣстѣнѣца ѣва прѣс-
кажѣна, зѣшѣтѣ кѣжѣват штѣ ѣден дѣн Хрѣста зѣборѣвашѣ и сѣ
научѣ штѣ гѣ слѣшеа и Грѣци, рѣче сѣ ѣстите зѣборѣви: „Сѣ-
га сѣ слави сѣнот нѣ Гѣспѣт“. Хрѣстиѣните штѣ пѣат ѣва кѣнѣгѣта
трѣбува дѣ зѣмѣт Евѣнгѣлиѣта дѣ јѣ видѣт зѣ дѣ разбѣраат
штѣ вѣстѣње вѣлѣт ѣвиѣ прѣскажѣне нѣ Гѣлѣм Алѣксѣндр.

2) И ѣва прѣскажѣна ѣлѣзе вѣстѣнѣца, зѣшѣтѣ нѣ вѣстѣна
ѣнт тѣгѣши Грѣците сѣ вѣкаат Рѣмѣиѣ.

3) Тѣка Гѣлѣм Алѣксѣндр прѣскажѣват кѣко кѣ бѣдѣтѣ
вѣкот пак и зѣмјата нѣгова, ѣнт тѣгѣши штѣ царството кѣ сѣ напѣрѣ
пак Грѣцѣко, сѣте сѣ рѣд. Кѣко сѣтѣ и вѣ кѣоѣку гѣдѣње нѣ
ѣстите вртѣнето нѣ вртѣнето и тѣ царството кѣ сѣ расѣпат. Тѣкѣ
пѣлѣше кѣко кѣга дојдѣа Рѣмѣите, штѣм дѣви лѣгѣ напѣрѣва
тѣоѣку лѣше рабѣти нѣ зѣмјата нѣгова, кѣга дѣјде сѣатѣт сѣте
помѣнѣја кѣко мѣгла, прѣт дѣ фѣтѣт нѣвата прѣскажѣна сѣ прѣо
вѣкат: „Кѣко останѣвашѣ пак Тѣ лѣченѣта Мѣјѣка сѣ ѣтѣворѣнѣте
ѣчи и сѣ кибѣрѣцѣкѣтѣ чѣло“.

τίτησκι. λίτσηνατι Μαίκα σò òντβορένιτε òτσι ì κιμπάρ-
τακοτο τσιέλο!

Ντέτσηα νà ζιέναα ούτσιέναα ì κιμπαρτσκαα βò
ρσασκρσίτσαα νà ζέμαα σò σέντουμ τοϊρπι κè ναπράβιατ
ηάλατ βò ούκαα νà Νέποζ ναβέντοτ, ντέκα κè κλαυτιτ κρσòτ
μάρτυρσκι ζλάτερ, κίκομπάντερα ζà τεμνίτσαα. Κè σφè-
ταν Ζατ-σνισε ì Πρέτ-σντσε ì Μέτσικαα, κè ιστόπλιατ
ντέτσαα νέζιμ ì κεί ναράνατ. Νόμοβι κè κλάβατ βò μεσιά-
νιето νà βέκοτ. Μπράκιαα σιτò μòυ Ιζγκορία κούκιτε ì
γì òτεπάγια μπουλούτσιτε νà òτιβοτιέτα, κè ì σκόρριτ.
Ντούρι ντò ζέμαα νà Πολκοτ, ντούρι ντò Έφρατ ντρα-
γκòροτ ì ντούρι ντò ντιρέτσιτε νà 'Ιρακλίετα κè φτάσα πàθ
βιντέλοτο νà σφέκιαα σιτò νè σè ούγκασνούβατ νικουè
πάτ, σιτò γκò ντοίσεσè νà ούτσена ì κιμπάρτσκα Μαίκαα
ν-ρουζκο νέζιμ ντίτε· γιà ζέντε τόγασι òντ Γκόσποτ ζà
νàτ σφèτιτ λιούγκετω òρελ òντ τόγασι γιάντιτ τζιγέριτε,
òρελ ζà ναπρέτ σ τò νέματ òαχάτ¹ Μπès φάιντε μπύ-
λουτσι πàκ òντ μέτσκι ì βòλκι σò ζάμπι òντ κρφ κè σè
λιζιαπ ì κè βίκαατ ντίβò ì òντ Πρέτ-Σντσε ì òντ Σàτ-
Σντσε ì òντ κàτε μέστο. Μπès φάιντε πàκ μέτσκι σò νò-
τζιε σφίντσκι κè κεράσαατ βίνò βò κòκαα νà κράλυτ,
μπès φάιντε ζιόλτοτ Γ'γαντα òντ στράυτ κè ναπράβιτ κού-
λα òντ σετσέμ γκλάβι μπès φάιντε τσρνι κòνι κè βάγκια-
ατ σποημ βò μίρετο. βòντα òντ òγτιν, σάμπια σιτο òσλε-
πούβατ κè ιστέρα μπουλούτσιτε ì βιντέ λοτο νà σφέκιαα
σιτò νè σè ούγκασνούβατ, κè γì ναπράβιτ πίτμι. Κασάμ-

тинцки личената Мајка сò отворèните òчи и кибар-
цкото чело!

Дèцаа нà жèнаа учèнаа и кибарцкаа вò
раскрсницата нà зèмјата сò сèдум тùmби κè напράват
пàлат вò ўката нà Непознавèдоτ дèка κè κладат κрстот
мàρτυрски зλάтен кàко бàндера зà темницата. Κè σφè-
тат Ζατ-снце и Прèт-снце и Мèчкаа κè истòπλιατ
дèцаа нèзини и κè и наράнат. Нòмови κè κлават вò мешà-
нèто нà вèкот. Бракаа штò мý изгориа кúките и
γì отепàја булúците нà дивотиèта, κè и искòρνат.
Дýри дò зèмјата нà Вòлкот, дýри дò Έφρατ дра-
гòροτ и дýри дò дирèците нà Ираκλίετα κè φтàса нàд
видèлоτο нà σφέкаа штò нè сè угаснúват нìκοј
пàт, штò гò донесè нà ўчена и кибàрцка Мајката
дрýго нèзино дèте јà зèде тòгаш òд Гòспот зà
дà σφèтит лýгето. Òрел òд тòгаш јàдит цигèрите,
òрел зà напρέт штò нèματ вахàт.¹ Бès фàјде бý-
луци пàк òд мèчки и вòлки сò зàби òд κрф κè сè
лìжаат и κè викаат дìво и òд Прèт-Снце и òд Ζατ-
Снце и òд κàте место. Бès фàјде пàк мèчки сò нò-
се свинцки κè κεράсаат вìно вò κòκαа нà κράлот,
бès фàјде жòлтот гìганда òд στράот κè напράвит кý-
ла òд сечèни глави бès фàјде црни κòни κè вага-
ат спúми вò мòρεто. Вòда òд òгин, сабиа штò осле-
пúват κè истèра булúците и вìде лото нà σφέкаа
штò нè сè угаснúват, κè γì напράвит пìтоми. Каса-

1) 'I ναχίττ να μόν μιλόσλιβ μπράτ, штò пèјш, ' βò òтápiтò
βл(р)еме, Грците сò κрф ì сò мака сèки пàт (први) фатиа сите ўките
и занаàтите и вò нàшето врème први зèдоа срце дà сè биаат сò
Тýрците и (први) сè направиа учèни тргòви и занаатчий, зоштò
òд тòа врème ймаат гàјлето зà нàпρεт.

1) И навистина мòј милòслив бра̀т штò пèјш вò стàрото
вл(р)еме, Грците сò κрф ì сò мака сèки пàт (први) фатиа сите ўките
и занаàтите и вò нàшето врème први зèдоа срце дà сè биаат сò
Тýрците и (први) сè направиа учèни тргòви и занаатчий, зоштò
òд тòа врème ймаат гàјлето зà нàпρεт.

πατα να βέκοτ νε κέ σέ ζαπούσσι οντ μπέσοτ νι ντιβου-
 τίιτε. Τουκὺ Ἰλιδιαντι γκουτίις σέτ κάκο ντένοτ οντ φτσιέ-
 ρα.¹ Βὸ μπογαστιάτα να Ἄσια ἰ βὸ λιβάνιτις κέ μπίνιτι
 μέκ, ἰ βὸ λόσιот βέτερ οντ Ζατ-сυтσε κέ πάτιτ σίноτ νι
 Σιδάνα. Νὰ ράτσι οντ γιαμπαντζίι σὸ πλάτα κέ ντᾶϊν ντι
 ντρζιανт μπικντέρατα σιτὸ σφειτούβιτ σέ στῶρι μέκ ἰ μπό-
 λει σίноτ νὰ οὐτσένата Ζιέδα. Ἐντρο ντουχ οντ βέτερ κὸ,
 γεράμπνι Πορφύрата σιτὸ γιὶ πομινούβατ σίноτο βίντε-
 λο νἰ Νέμπότο ἰ κέ γιὶ φρλιτ νὰ ντουστέμετο οнτ мέρμερ
 νὰ Τορκφата. Κόουκου Γίγαντοι τούουку κέ σέ σύραат
 τζιούτζιана τούουку мύμτσι, σιτὸ κέ ιαίντοίβιατ ἐφχα-
 ρίστις βὸ ἰκони ἰ ζμπορούβι, σιτὸ πρίβιαат ραρπότιτε νι
 ντροβγки како маїмούνι: σιτὸ πσουγιαат, σιτὸ прекол-
 нуόбаат οнι νεμόζιание, ὠγεπούбаат ἰ φάλλιαат οнτ си-
 трлиф ἰ βίκαат ράκατα ντὰ μου σέ мрнι. Κέ μου ἰζβάνтаат
 ὄσσιτε να Κράлот-ἰ κέ μου σέτсиат κόσσιτε κάκο ζιέни ἰ
 како ζиэни, σιτὸ σέ λωύтаат μπέ: σέмпсπ ἰ ζμπορούβιαат
 νὰ βέτερ, κόνετс σὸ θόνετс κέ ρасипуόбаат Πορφύрата βιὸ
 ντουσιέμто νὰ Τορκφаят. Μπόλεз οнт κόπρινα κέ ζαπού-
 σσιт Касάμπατα να βέκοτ. Ὅнτ νάτρε να Ἄс-ата, Синџи-
 те να Ἀρсланот, σιτὸ милуόбаат κрлфта ἰ ἰμαт ὀпашка οнт
 кџни ἰ νишан βὸ чџелото Месечината, κέ слушнаат
 викањето ἰ κέ научаат богатњето на Касабата на
 βέκοτ, γιὰκί ὄт γιὰμπόлтсита σὸ κрф νἰ τσрβџната Гиа-
 мполаги тса κέ ντόγтаат κάκο νόзи σιτὸ νέ σέ σφиткуόбаат
 ζитрᾶβџи κάκο Криџ. Мџтсиката σὸ нџтсџе сфлнтски κέ ἰ
 σџ σфитсски κέ σџ трни ἰ κέ σџ поклџнит νὰ пџ γиᾶкџиτε.

1) Γίτε ζᾶ τσιόντενις νὰ βίστινα χίκο σίχιπᾶт ἰσσιτε σέ βρџ-
 κιαат ραρπόтите, γὸ πούλιμε βίμн ζᾶ трџкипᾶт νὰ ὄа ρаскаζиџиџа,
 νὰ κόγια Γ'αόлеи Ἀλεξάνтер πρџскаζиџџџаτ χίκο κέ ζαγκџџџит σιλο-
 μπόνџиџа ἰ τᾶρσџтџ νὰ Стᾶмпџл, τџκџου χίκο σџ στῶρι.

бата на βέκοτ нџ κέ сџ запᾶсти ὄд бџсџт на диво-
 тџиите. Туκὺ ἰλџди годџње сџт кᾶκο дџнот ὄд φчџ-
 ρа.¹ Βὸ богасџџата на Ἄсиа ἰ βὸ ливᾶдите κέ бџди
 мџк, ἰ βὸ лџшиот вџтер ὄд Зᾶт-снџе κέ пᾶтит сџнот на
 жџната. Νὰ ρᾶци ὄд јабанџии сџ πλάта κέ дᾶјт дᾶ
 држат бандџрата штџ сфетᾶвџит сџ стџри мџк ἰ бџ-
 лен сџнот на учџната Зиџда. Ἐдно дᾶх ὄд вџтер γџ
 гρᾶбни Πορφџрата штџ ја поминᾶват сџноτο вџде-
 ло на Нџбото ἰ κέ ја фрлџит на душџмето ὄд мџрμερ
 на Цркфата. Κџуку Гίγανди тџуку κέ сџ стџраат
 цᾶџиџа тџуку мџмџи штџ κέ најдᾶваат еφχα-
 ρџстџс βџ ἰкони ἰ зборџви, штџ πρᾶваат ρабџтите на
 дрᾶγι кᾶκο мајмᾶните штџ псᾶјаат, штџ прекол-
 нᾶваат ὄд немџжање, отепᾶваат ἰ φᾶљаат ὄд страф
 ἰ вџкаат ρᾶката дᾶ мᾶ сџ мрнι. Κέ му извᾶдаат
 ὄчите на Κράлот, κέ мᾶ сџчат кџсџте кᾶκο жџни, ἰ
 кᾶκο жџни штџ сџ λᾶᾶтаат бџс сџбџп ἰ зборᾶваат
 на вџтер. Κџнеџ сџ кџнеџ κέ ρасипᾶваат Πορφџрата βџ
 душџмето на Цркфата. Бџлес ὄд кџπρινα κέ запᾶ-
 стџт Касабата на βέκοτ. Ὅд нᾶтρε на Ἄсиата, синџџ-
 те на Ἀρсланот, штџ милᾶват κрфџа ἰ ἰμαт ὀпашка ὄд
 кџни ἰ нџшан βџ чџелото Месечџната, κέ слᾶшнаат
 викањето ἰ κέ научаат богатњето на Касабата на
 βέκοτ јако ὄт јабџлџците сџ κрф на црвџната ја-
 болкнџиџа κέ дџгтаат кᾶκο нџзи штџ нџ сџ сфиткᾶват
 здρᾶви кᾶκο Криџс. Мџчкᾶта сџ нџсе сфџнџџи κέ ἰ
 сџ сџфџнџџи κέ се трни(т) ἰ κέ сџ поклџнит на пџ јаκџиτε.

1) Јџт за чᾶдење на вџстина кᾶκο сџкипат ἰсџтите сџ вρᾶ-
 κᾶат ρабџтите, γџ пᾶлиме вџмо за трџкипᾶт на ὄва πρџскаζᾶџа,
 на кџја Γџлем Алексᾶндр πρџскаζᾶвᾶт кᾶκο κέ загᾶбит шлџ-
 бџдата ἰ цᾶρсџтџто на Стᾶмбол, тџκму кᾶκο сџ стџри.

Гркѝнката кѝ крѝни рѝците и Оѝ сѝ бѝкни ντѝνασατ· του-
κοϋ ѓβιε νεμѝζλιβι ѓντ ѓтепѝβариε μπρѝτσκο μπѝ: φѝйυτε
ρѝ се μπѝаυт сѝ пѝ γѝѝкот.

‘Οσοϋμντεσετ ντѝνια ι πѝк νтβѝйсет ι τѝετερι ι сѝν-
τουμ νευτѝλι νѝ кѝ πομѝнаат кѝγα кѝ сѝ плѝυсни γκρѝмѝн-
тек ѓντ ζѝμματα.‘ Гкрѝνт сѝ μνѝουγκου γκλѝβι ι γκλѝβα
тсартска кѝ сѝ сѝтсит, кѝ сѝ стѝрит γѝйγμα ιтѝ ѝγκλι ι
кѝ сѝ ѝсфрлит νѝ крѝйот νѝ ζѝμματα. Крстот νι· μαρτυρѝο-
то кѝ пѝντινι βυ ѓζερε ѓνт крѝф. Μεσετѝινατα κѝ: οϋπλѝσιτ
Νѝμποτο. Кѝζѝια ѝρσλѝνтска μѝгната βѝ крѝф кѝ покрѝ-
βат ι кѝ οϋντѝβат βѝкот, сѝтѝ покрѝβουѝсѝιε ι στολι-
сѝйѝβасѝιε Πορφѝрѝта сѝтѝ γѝѝ πομѝνουѝβι сѝινοτ· βινтѝλο
νѝ ‘Νѝμποτο. Коѝ кѝ πѝкаζѝιѝβат ѝστοрѝата νѝ ζѝμματα
οѝμѝρενα! 1 ‘Οσλεпоϋβѝа ι γѝ πѝйѝт μѝли сѝте сѝтѝ πѝкрѝ-
βат ѝρσлѝнтскаτѝа кѝζѝια ѓνт крѝф. Σμѝενѝт ѓνт ψυѝεμѝε ι
смѝεμѝε ѓνт στрѝф. Σѝφфра ι крѝβет кѝ сѝ стѝрит πατрѝν-
тата. Гкртсѝνѝε ѓνт μѝка ι ѓνт тѝсѝка πѝβѝтѝкѝι. Νтѝф
ѝскер кѝ χѝριсѝοϋѝβат ζѝβѝота νѝ οϋтсѝѝнѝот ζѝ ѝμѝтѝнѝε ι νѝ
тсѝοϋѝпата ζѝ кѝф. Платсѝνѝε ѓνт сѝβѝντα ι πлѝѝсѝиε ѓνт
стрѝμ. Νѝ пѝп кѝ νѝйѝт Πορφѝрѝта ζѝ лѝζѝиε. Τѝζѝи-
ε ζѝ φѝтѝβата слѝβѝа ι тѝζѝиε ѓνт ѓμπεсѝοϋѝβѝиε Νѝβѝа
μεсѝтсѝиѝа νтѝβѝт ζѝѝлѝтѝο βѝνтѝло ѓνт смрт. Νѝ μѝлтсѝ
тѝμнѝтсѝа γѝйѝкот сѝ пѝйѝт кѝф. Коѝ кѝ πѝкаζѝιѝβат
ѝστοрѝата νѝ ζѝμματα, сѝтѝ γѝѝ νѝμαт! Кѝга кѝ νтѝνѝтѝ
βрѝμѝετѝο γκѝσποζѝѝаτѝа сѝтѝ μѝλѝѝβат λѝοѝγкѝετѝ ι сѝ ρѝ-
νѝт сѝ крѝф, кѝ ζѝпѝлѝт γѝѝλεμѝ ѓγкѝ νѝ Ζѝт-сѝтсѝε.
Σфѝтѝлѝто νѝζѝно кѝ ѝскѝнѝт μѝлѝкѝто βινтѝло νѝ μεсѝ-

1) Туѝка ѝѝт прѝскаζѝѝнѝεтѝо сѝ νтѝно νѝζѝн, ρѝѝουку γѝѝс
ρѝζѝμπѝρѝοϋѝβѝи, ζѝ ζѝμѝнѝεтѝо νѝ Σтѝμбол ѓνт ‘Τѝοϋρѝтѝε.

2) ‘Τѝοϋρѝтѝа Γѝѝλѝμ ‘Αλεξѝνѝρ прѝскаζѝѝοϋѝβат ι πлѝтѝтѝι χѝкѝо ка-
тѝνѝсѝѝа πατрѝνѝтѝа νѝγѝογѝа пѝт ‘Τѝοϋρѝтѝε.

Гркѝнката кѝ крѝни рѝците и кѝ сѝ вѝкни дѝцѝата. Ту-
кѝ ѓβιε νεμѝζλιβι ѓντ ѓтепѝβариε браѝцко бѝс фѝйѝде
кѝ сѝ бѝаат сѝ пѝ јѝкот.

Οсѝμдѝεсет дѝѝа и пѝк двѝѝсет и чѝετερι и сѝ-
дѝμ νѝдѝεли нѝ кѝ πομѝнаат кѝга кѝ сѝ плѝυсни грѝμѝн-
тек ѓд зѝμѝјата.1 Град сѝ μнѝογυ глаѝи и глаѝа
ѝѝρѝцка кѝ сѝ сѝчит, кѝ сѝ стѝрит јѝγμα штѝ ѝγλα и
кѝ сѝ ѝсфрлит нѝ крѝјот нѝ зѝμѝјата. Крстот нѝ μαρτυρѝο-
то кѝ пѝднѝи вѝ ѓзѝре ѓд крѝф. Μεсѝεѝнѝата кѝ уπлѝшит
нѝβοτѝο. Кѝζѝа арслѝнѝцка μѝκнѝата вѝ крѝф кѝ покрѝ-
ват и кѝ υдѝват вѝкот, штѝ покрѝвѝυѝашѝε и столи-
сѝυѝашѝε Πορφѝрѝта, штѝ јѝ πομѝнѝυѝа сѝноτѝο вѝдѝελο
нѝ Нѝβοτѝο. Кѝј кѝ πѝкаζѝυѝват ѝστοрѝѝата нѝ зѝμѝјата
υμѝρενα!2 Οσλεпѝυѝа и γѝ прѝјѝт μѝли сѝте штѝ покрѝ-
ват арслѝнѝцкаτѝа кѝζѝа ѓд крѝф. Σμѝεнѝт ѓд ψυѝεμѝε и
смѝεμѝε ѓд στρѝф. Сѝφфра ι крѝвет кѝ сѝ стѝрит πατрѝ-
дѝта. Грчѝѝε ѓд μѝка и ѓд тѝсѝка пѝвѝѝчѝка. Дѝф
ѝскер кѝ харѝсѝυѝват (ж)ѝυѝοτѝа нѝ υѝεѝнѝοт зѝ смѝтѝѝε и нѝ
чѝпѝта зѝ кѝф. Плѝчѝнѝε ѓд сѝвѝда и плѝчѝнѝε ѓд
стрѝμ. Νѝ пѝп кѝ дѝјѝт Πορφѝрѝта зѝ лѝѝεμѝε. Τѝѝεμѝε
зѝ фѝтѝвата слѝва и тѝѝεμѝε ѓд ѓбѝсѝυѝаѝε Нѝβѝа
μεсѝεѝнѝа стѝват жѝлѝтѝο вѝдѝεло ѓд смрт. Νѝ μѝлѝце
тѝμнѝцѝа јѝкот сѝ прѝјѝт кѝф. Кѝј кѝ πѝкаζѝυѝват
ѝστοрѝѝата нѝ зѝμѝјата, штѝ јѝ нѝμαт! Кѝга кѝ дѝјѝди
врѝεμѝετѝο γѝсποζѝѝѝаτѝа штѝ (μѝлѝυѝат) лѝγѝεтѝο и сѝ ρѝ-
нѝт сѝ крѝф, кѝ ζѝпѝлѝт γѝлѝεμ ѓγн нѝ Ζѝт-сѝнѝε.
Σфѝтѝлѝтѝο нѝζѝнѝο кѝ ѝскѝнѝт μѝлѝкѝтѝο вѝдѝεло нѝ μεсѝε-

1) Туѝка јѝт прѝскаζѝѝѝεтѝо сѝ дѝѝо нѝζѝн, кѝοку јѝс
разберѝυѝам зѝ зѝεμѝѝεтѝо нѝ Σтѝμбол ѓд ‘Τѝρѝчѝтѝε.

2) Туѝка Гѝлѝεμ Αλεξѝνѝρ прѝскаζѝυѝват ι πлѝчѝт кѝкѝο ка-
тѝдѝсѝа πατрѝдѝта нѝγѝοја пѝт ‘Τѝρѝчѝтѝε.

σίνατα κάκο σφέτκια, ι κάκο τρν ѓντ νάντεξί σίртσετοτ
 νά σκλάβите. Ντέτσατα νά Γркінката кє ѓткѓпаат
 σκρίена ѝσκρα, ѓггιν кє запάλιαат ѓντ Νтѓυνѓф¹ ѓтѓυри
 νтѓ Малѓа. Νάτρε вѓ порфѓрата нά пѓпот, ѓтепá-
 ниот цār кє стāнит. И штѓм дѓцата нά Мѓчката
 кє лѓжаат ѓште нѓгата нά тѓранот, станāтиот ѓд
 гρѓбот цār кє сѓ обѓсит, дѓцата нά жѓната кє сѓ
 закѓлаат, кє сѓ надѓнаат нά ρāжан, тукѓ сѓ крфта
 нѓгна кє измѓаат и кє ошлѓбѓдаат зѓмјата нά Атина и
 нά Спārта и сѓтне патрѓдата нά Ахилѓата² и сѓтна нά
 Одисѓата³ и сѓтне нά Μίноα.⁴ Умѓрени кє сѓдаат
 мάλце зā дā сѓ нά прάваат хазѓр зā патрѓдата. Тѓ-
 гаш Мѓчката ѓд зѓмјата замρзнāта, кāде сѓт глāд-
 ни и сѓ јāдаат мѓѓу ним, кāде пианици тѓрани кє
 тѓпаат голите бρāка нѓгни, кє сākат патрѓдата мѓ-
 ја пѓлна ѓд цфѓкиња и кє пѓсчит малѓцките нѓзи-
 ни, штѓ ѓмаат нѓсе ѓд прāсе, дā сѓ смѓаат сѓ мѓја
 патрѓдата сѓ зборѓви.⁵ Тукѓ патрѓдата мѓја нѓ

чината кáко свѓ(т)ка, и кáко трн ѓд нāдежи срцето
 нā склāвите. Дѓцата нā Гркѓнката кє ѓткѓпаат
 скрѓена ѝσκρα, ѓггин кє запāλιαат ѓд Дѓнаф¹ дѓри
 дѓ Малѓа. Нāтρε вѓ порфѓрата нā пѓпот, ѓтепā-
 ниот цār кє стāнит. И штѓм дѓцата нā Мѓчката
 кє лѓжаат ѓште нѓгата нā тѓранот, станāтиот ѓд
 гρѓбот цār кє сѓ обѓсит, дѓцата нā жѓната кє сѓ
 закѓлаат, кє сѓ надѓнаат нā ρāжан, тукѓ сѓ крфта
 нѓгна кє измѓаат и кє ошлѓбѓдаат зѓмјата нā Атина и
 нā Спārта и сѓтне патрѓдата нā Ахилѓата² и сѓтна нā
 Одисѓата³ и сѓтне нā Μίноα.⁴ Умѓрени кє сѓдаат
 мάλце зā дā сѓ нā прάваат хазѓр зā патрѓдата. Тѓ-
 гаш Мѓчката ѓд зѓмјата замρзнāта, кāде сѓт глāд-
 ни и сѓ јāдаат мѓѓу ним, кāде пианици тѓрани кє
 тѓпаат голите бρāка нѓгни, кє сākат патрѓдата мѓ-
 ја пѓлна ѓд цфѓкиња и кє пѓсчит малѓцките нѓзи-
 ни, штѓ ѓмаат нѓсе ѓд прāсе, дā сѓ смѓаат сѓ мѓја
 патрѓдата сѓ зборѓви.⁵ Тукѓ патрѓдата мѓја нѓ

1) Пѓυλι κѓυκου тѓχμου гѓт вѓ σѓ прѓсκαζāνѓιτο, тѓ σѓμ
 αѓтѓ γαλѓμ Αλεξάντρ прѓтκαζā τρѓста ι νѓξāσι γκѓνѓιτε πρѓτ. Ιη-
 σοϓσχ Χρѓστѓ, βѓλιτ ѓντ Νтѓυνѓр ι βѓστѓνα ѓντ Νтѓυνѓф гāтѓ Γкр-
 κата вѓστѓνѓια ѓντ Γφγλāντѓ.

2) Кāко Γκѓλѓμ Αλεξάντρ μπѓσιε τσār νā Μακενѓѓια, ѓд
 пѓ φѓλѓνѓο ζѓѓμ Αγγιλλѓατα μπѓσιε Τσār νā Γѓισαλѓια.

3) Οντѓσѓѓατα μπѓσιε Τσār νā Ιτāκι.

4) Μίноα μπѓσιε Τσār νā Γκѓρ.т.

5) Γѓās мāлиот тѓртѓиѓμāн ѓντ прѓсκαζāνѓιτο νā Γκѓλѓμ Α-
 λεξάντρ тāка σлѓυѓѓѓѓμ тѓ σлѓυѓѓāνѓιτο νā σρѓтѓио мѓγι νā βѓлиаат
 νѓтѓсαтā νā Мѓтѓиαтā ѓχāрѓсти. «Νѓтѓνѓѓμѓ ζā νѓтā тѓ σѓтѓρѓпѓυтѓ-
 μѓ. Νѓ пѓυлѓ тāмо кāνѓтѓ νѓтѓсαтā νā Γкрѓнката σѓ бρѓξѓαтā σѓγχā
 γѓāрѓте νѓγкѓνѓ. Νѓ тѓѓкāѓ ѓντ ѓѓи, σѓγчā σѓт мѓνѓυγкѓνѓ νѓρѓξ-
 λѓѓи. "Илā σѓ νāтѓ ѓσтѓυрѓи крѓтā, νѓтāси пāрѓте νѓρѓѓ, νѓс кѓ тѓ
 νāπρāβѓμѓ ι тѓμѓе νтѓтѓ νā мāѓката νāсиα Μѓтѓиαтā. Тāγѓα

1) Пѓυли κѓυку тѓкму јѓт вѓ сфѓ прѓсκαζāнѓето сѓ сѓм
 штѓ Гѓлѓм Αλεξāндр прѓтκαζā τρѓста и двāсѓ гѓдѓнѓе прѓт
 Ιѓсѓα Χρѓστā, вѓлит ѓд Дѓнаф ι вѓστѓна ѓд Дѓнаф φāтѓ Γкр-
 κата вѓστāѓнѓа ѓд Ιпѓιλāνтѓ.

2) Кāко Гѓлѓм Αλεξāндр бѓше цār нā Μακεδѓνѓια, вѓ
 по(феавѓтѓ) вρѓμѓ Αхилѓата бѓше Цār нā Τѓσαλѓια.

3) Одисѓата бѓше цār нā Ιтāκι.

4) Μίноα бѓше Цār нā Γѓρѓт.

5) Јас мāлиот тѓртѓμāн ѓд прѓсκαζāнѓето нā Гѓлѓм
 Αλεξāндр тāка слѓшфам сѓ слѓшāнѓето нā срцето мѓје дā вѓлāат
 дѓцата нā Мѓчката аχāрѓсти. „Дѓјдѓмѓе зā дā т(ѓ) ошлѓбѓдѓ-
 мѓ. Нѓ пѓυли тāмо кāде дѓцата нā Γкрѓнката сѓ вρзѓаат сѓга
 јāрѓте нѓгни. Нѓ чѓкāј ѓд ѓвиѓ, сѓга сѓт мнѓдугу нѓмѓж-
 лѓви. Ёлā сѓ нāс ѓσтѓυрѓи крѓтā, дāсѓ пāрѓте тфѓи, нѓе кѓ тѓ
 нāπρāвѓμѓ ι тѓбѓ дѓтѓ нā мāјката нāшā Мѓчката. Тāѓα

кè ìματ ζαμποράενο òντ πομινάτιτε νίστιω, νè κè σè Ιζλά-
 ζит сò ζμποру̀βι. Μέτσικατα τόγκασι í μαλέτσικите сò
 σφίντσικите нòσε κè сè стòраат μπέσι. Ντίβι μι-ουлау-
 ται нè слèζιαат нà патрìνтата сò τσá' жиаи. Мèτσικατα
 мπειна òнτ ζòлтiот тсиовèк кè слèзи тóука. Кè нè стé-
 муит пàк èден í сèдум нтí. Вò расипàни Ιστσιανтèνι,
 βò магкла òнτ лàζειиe, μπέσι мπουло̀тси кè трисиаат.
 Ουλάφτσινα òнτ мπόлка, Ισπιβàνιe òнτ γκλάс, γροфèстиνα
 òнτ пàт. "Èνтен ζανὰт кè òстàνит, νтá òтепóυβιαси í νтá
 γòриш, èνтен ούκα, νтá сè òтпpанóυβιαси í èπтен рíнтос
 νтá òтплàтиш. Νтíβο кè γκpтсиаат мéтсикитè, нà γáξик
 òнτ мéтoика рè Ισπλάсиаат í кè βίβαт λιούγκεтo. Нà ρúζμ-
 пpкáνιeтo нà γиζíтситe нè кè сè σлоу̀сит γκлáсoт нè
 κpфтa. Вò νтóυμiнoт í βò мáγκлaтa мпpат кè òтèпат
 мпpáт í σθлáβοт кè сè тéпат í кè πομòζит нà γκοσпoнтá-
 pот. Νтóυρι νтá сè стòрит νтèиe η νтóυνтe ρúζμтeνóυβιαиe¹

кè тì πομòζит í нè тì κωpтoυлiсaт. » Τουκοῦ πατρòнтaтa мéγчт
 кè мoῦ òнτγκοβòрит. « Вие нì ìстите сàми нè мoжáфте зà дà сè òш-
 лoбòдитe. Кòγкa γκλáμiот мéγчтoт Тσáρ мi Ιμασιe νéκeиe òтiот
 βтk βтe мпiфте òстe κiчo: í мпéξ òстe. "Èνтен νтpоῦк Тσáρ мiт βi
 ικoυтá зà νтá ζαμποру̀βιαтe í γкò òтeпáфтe. Кòγкa мóεтa мпpáиe
 òт мпiтe сò тýρaннoт, βтe λiζeфтe нòγкaтa νéγкoβт í γi пpиeтiβapтe.
 "I νтpоῦкe пáт ìμαтe νтo-νтéно тóυка! òнτ тóγкaт ζнáм γиζiкeт βiси.
 Кòγкa νтoνéφтe σéкипат γκлiнтoстa í pтципáтcкaтa, òγкнoт í òтe-
 пáтcкaтa сáγo òтtèφтe, σéкипат кáкo пéγкa мпeтцфáνиeтo мпiтe
 νтá ìμαтe мóитe пáρι: í νтá κлáтe νтéтaтa мòн ζà νтá сè ò-èпaт.
 Мéтoтo нà Мéтсикeтa γиéт ζαμpòнáт, тáμo òт γκлáνтeи: í σé γiá-
 тkaт мéγчтoυ нiм, пeкiνитe тýρaннi: мiтaт мпpáкиaтa γкòлe νiγкнi.
 Нè сáкaм пò лòшa тyрaннiтa. Мпpáкиaтa. мòт, νтéтaтa нà "κpкiн-
 нкeтa òт νiмòζлибi ζóтi-σ сè Ισтoυpиa κpфтe í òшлoμoнтiтa "Aтiнaтa
 í Σпáртa í Тeсaлiкaтa í Γáιpит" Èтe σтé νтiбi, ζóтiтe нì βiс ìститe
 òшлoμoнтiтe сò зàтa κpф. Тóεкaм кè сè νaкpáт пàк ζвpáбiтi í
 кè òшлoμoнтeтaт í мiнe.

1) "I пàк пýлиме дà сè вpтaат ρaбòтитe ìститe. Кáкo нà

кè ìμαт зaбopàeнo òд πομινáтитe нiштo нè кè сè ìзлá-
 жит сò зборòви. Мèчкaтa тòγaш и мaлèчкитe сò
 сфiнцкитe нòсе кè сè стòраат бèснi. Дiвнi булý-
 ци кè слèзaат нà пaтpи́дaтa сò цфiя́нa. Мèчкaтa
 бiенa òд жòлтiот чoвèк кè слèзи тóука. Кè сè стé-
 мнит пàк èден и сèдум днi. Вò ρaсипàни ιсчaдèни,
 вò мaглa òд лàжeнe, бèснi булýци кè тpчaат.
 Улáφчиνα òд бòлкa, ιспивáнe òд глáс, γopèштiнa
 òд пàт. Èден зaнaàт кè òстàнит дà òтeпúвaш и дà
 γòриш, èднa ýкa, дà сè òдбpанúвaш и èден pàдoс
 дà òтплàтиш. Дiвo кè γpчaат мèчкитe, нà jáзик
 òд мèчкa кè ιсплáшат и кè вiкaт λýгeтo. Нà ρaз-
 бpкàнeтo нà jазицитe нè кè сè слýш(a)т глáсoт нà
 κpфтa. Вò дýмaнoт и вò мaглaтa бpàт кè òтèпат
 бpàт и σκлáвoт кè сè тèпат и кè πομò(ж)ит нà γoспoдà-
 pот. Дури дà сè стòрит дèнe и дòждe ρaздeнúвaнe¹

кè тì πομò(ж)ит и кè тì κуртyлiсaт. " Тyкú пaтpи́дaтa мòжa
 кè мý òтγoвòрит. „Вие нì ìститe сàми нè мoжáфте зà дà сè òш-
 лoбòдитe. Кòγa γoлèμиoт мòγoт Цáρ мi ìмaшe дàeнo сèтiот
 вèк вие бèфте ýштe кòри и бèс ýстa. Èден дpýк цáρ мòγ вè
 нaучi зà дà збopúвaтe и γò òтeпáфтe. Кòγa мòεтa бpáкa
 сè бiеa сò тiрaнoт, вiе λiжeфтe нòγaтa нèγoвa и (γ)и пpедáвaфтe.
 И дpýк пàт ìмaтe дoждèно тóука. Òд тòγaш знáм jазикoт вaш.
 Кòγa дoждòфтe сèкипат глáдoстa и ρaсипáчкaтa, òγнoт и òтe-
 пáчкaтa сáμo òстàвифтe, сèкипат кáкo сèγa битисфáнeтo бèшe
 дà зèмитe мòγтe пáρι и дà κлáйтe дèцaтa мòγ зà дà сè òтèпат.
 Мéстoтo нà Мèчкaтa jèт зaмpзнáт, тáμo сèт глáднi и сè jà-
 дaат мéγo нiм, пиaници тiрaни бiаaт бpáкaтa γòли нiγни.
 Нè сáкaм пò лòшa тiрaнiиa. Бpáкaтa мòγ, дèцaтa нà Γpкiн-
 кaтa сèт нeмòжлиβи, зòштo сè ιстyрiя κpфтa и òшлoбoдиa Aтiнaтa
 и Σпáртa! Тeсaлiятa и Γиpит. Вiе стé дiвнi, зòштo (нì) вaс ìститe
 òшлoбoдiфe сò вaшa κpф. Чèкaм кè сè нaпpáат пàк зδpáβи и
 кè òшлoбoдaат и мèнe.

1) И пàк пýлиме дà сè вpтaат ρaбòтитe ìститe. Кáкo нà

В.¹ "Ιλλιαντι γκοντινι σέτ κάκο ντένοτ όντ φτσιέ-
 ρα. Βό μπογχατασάτα νά "Ασια ι βε λιβανтите кέ сέ измé-
 кит сίνот νά "Арсланот βό пиένιето ι πέсните νά "Европа
 кэ сέ испианит, βό γιάνγκинот νά Зát-Синтсе кэ му сέ
 ζίματ ότσιε сίνот νά Μεσετσината, кэ сέ ραζμπόлит мнó-
 ουόγκон λύσιο. Νά ράτσιε γиампанτζίτσκι кэ νтаи νт. нέρ-
 ζиαι πούските. Ρούсси λιούγке γиампанτζίи сό ζάμπι
 κάко нόзи ι сό ράτσιε μπέли кэ йтаат νά Касάμπата νά
 βέкот. Мéτσιри кэ βίраат νάνтбор όнт ёνтаа πёрта ι
 νтiβиia όнт мóρεто νάνтбор όнт итρούγκата. Сκλάви кэ
 сé тéпаат мéγкиου ийм. Сίте όти кэ πούлиат νά Касάμ-
 пата ιа βέкот, сίте ράτσιε кэ сé ιστέγκнаа, сίте нόзиε
 кэ йтаат Νά Касάμπата νά βέкот азир ζά смрт сίνот
 νά Меσιτσината кэ сé смéйт ι кэ сé смéиат сό нéгo. кэ
 мóллит ι кэ плáсит, сό нόз'от νά таткоμου, ситó му ёста-
 на, кэ мáват βó темниста. Трiссет ι сένтуом ι пак ён-
 тен итi. Сэ вапρивит мек ι сé ραζμπoли сίνот νά "Ар-
 сланот, ситó мπέсие γиик όнт γиамπόлтсите κρфвени. Кó-

на сётното место од местото А. на прескажањето прет малко време
 гед сé вапρивит тiсрiтото Грцко сé праат пак сένтуом ι ёден ден
 тiмниста ι слéгваат диви булүци, штò сé праат себep од
 отепанье ι расипачка. И сите óвие од кога кэ држаат сэдум
 ι ёден днi, спрот кáко ситò вéли прескажањето ι кэ сé напρaј раз-
 денување, поминуваат кáко дојдоа. Ѓонт историата знајме óти
 времето, штò прескажањето вéлит на битисфањето на местото А.
 сэдум ι ёден днi, мпéие сiтесет нтò ёсоуиантесе γκοντινι.

1) Тóука кáко ι нá ζαρχиζиуи νá мéстото А'. ι а'. ι бó
 атрiнiтето όнт И'. прескажиóука ζακουστéието νá тiсрiтото. Νá мπi-
 тiсрiнiето νá мéстото А'. νá прескажáието вéлит нтiсет νтi тiсiсi-
 сiн нóка, тóука вéлит пένтесет νтi. Акó ζιμiс ζiнтeнo νтi ι нó-
 ка ймаме νá мπiтiсрiнiето νá мéстото а! ситò γiт ёстото сó мπiтi-
 срiнiето νá мéстото β!, нóмepo кένтесет όнт историата знајме ситò
 óво нóмepo кажиóука пeтoтoтiнiе γκοντινι.

В.¹ Їльади годiње сёт кáко денот од фчe-
 ρа. Βó богачiята на Асия и вó ливадите кэ сé измé-
 кит сίνот на Арсланот вó пиéњето и пёсните на Ёвропа
 кэ сé испианит вó јангинот на Зát-снце кэ му сé
 земат óчите сίνот на Месечината кэ сé разбóлит мнó-
 угу лóшо. На ρáце јабанцицки кэ дај да нёр-
 жаат пүшките. Ρүси лүге јабанции сó заби
 кáко нóзи и сó ρáце бели кэ йдаат на Касáбата на
 вéкот. Мéчки кэ вiкаат надвор од ёдната пёрта и
 дивиња од мóрето надвор од дρүгата. Сκλάви кэ
 сé тéпаат мéγу нiм. Сiте óчи кэ пүлаат на Касá-
 бата на вéкот, сiте ρáце кэ сé истéгнаа, сiте нòсе
 кэ óдаат на Касáбата на вéкот азир за смрт сίνот
 на Месечината кэ сé смéет ι кэ сé смéаат сó нéго. Кэ
 мóлит ι кэ плáчит, сó нóжот на таткому, штò му óста-
 на, кэ мáват вó темницата. Трiссет ι сэдум ι пак
 ёден днi. Сэ направит мек ι сé разболi сίνот на Ар-
 сланот, штò бéше јак од јабóлците κрфнени. Кó-

на сётното место од местото А. на прескажањето прет малко време
 да сé напρaви царството Грцко се праат пак сэдум ι ёден ден
 темница и слéгваат диви булүци, штò сé праат себep од
 отепанье и расипачка. И сите óвие од кога кэ држаат сэдум
 и ёден днi, спрот кáко штò вéли прескажањето ι кэ сé напρaј раз-
 денување, поминуваат кáко дојдоа. Од историата знајме óти
 времето, штò прескажањето вéлит на битисфањето на местото А.
 сэдум ι ёден днi, бeше шéсет до осумдесет годiње.

1) Тóука кáко ι на зафакањето на местото А. и а. и вó
 стрэдето од В. прескажүват за пустењето на царството. На би-
 тисфањето на местото А. на прескажањето вéлит десет днi четири-
 сет нóка, тóука вéлит педесет днi. Ако зéмеме заедно днi и нó-
 ка ймаме на битисфањето на местото а. штò јет iстото сó бити-
 сфањето на местото В, нóмepo педесет од историата знајме штò
 óво е нóмepo кажүват пeтoтoтiнiе годiни.

ζιατα ἄρσλαντска ὄντ κрф кè сè скàпит ὄнτ κрфта ἰ кè сè
наπράβιτ парτσίνια. Кòуку Гίγανтoι тòуку кè сè на-
πράваат тџиу̀тџиџа, тòуку арамйи, штò кè кра̀даат и
кè расип̀уваат кòжата арсланцка. Скап̀ување ὄд
огн д̀ецата нà ж̀ената кè исчй̀стаат б̀д̀лниот в̀етер.
Трй̀есет ἰ с̀ένтoυм νт̀νια пек νέ кè помйнаат кòга βи-
β̀έλωтo нà Месечй̀ната кè сè у̀г̀асни ἰ Порф̀у̀рата ситò
γнà помин̀уваτ сй̀нoтo βινт̀έλω γнà Νέμпoтo кè покρй̀ет
п̀ак ἰ кè столй̀сат βέκοτ.

Г'. Зò ситò "Ἰλλιανтй̀ γκoυтй̀νιε с̀эт к̀а̀кo νт̀енoт ὄнτ
фтoй̀ира. Тoυкòυ с̀эт с̀έкипат ἰσтй̀тe βрт̀енй̀етo нà βр̀έμεтo
ἰ с̀έкипат ὄσтй̀анoύβасй̀ Тй̀, к̀а̀кo Фyй̀νй̀ξ, ситò с̀ε πoфтo-
рoύβат ὄнτ п̀епелта, к̀а̀кo νтoύχ ἰ к̀а̀кo ρ̀άζoυм βισтй̀н-
тски лй̀тσειατa м̀а́јка с̀ò ὄσтй̀тe oнтβoр̀енй̀ ἰ с̀ò тсй̀!λωтo
κй̀мπ̀артска».

МПИТISΦAHIIE HA ΠPESKAZANIETO

жата ἄρсланцка ὄд κрф кè сè скàпит ὄд κрфта и кè сè
наπράβιτ парчй̀на. Кòуку Гй̀ганди тòуку кè сè на-
πράваат тџиу̀тџиџа, тòуку арамйи, штò кè кра̀даат и
кè расип̀уваат кòжата арсланцка. Скап̀ување ὄд
огн д̀ецата нà ж̀ената кè исчй̀стаат б̀д̀лниот в̀етер.
Трй̀есет и с̀едум д̀еня п(е)к кè помйнаат кòга ви-
д̀елoтo нà Месечй̀ната кè сè у̀г̀асни ἰ Порф̀у̀рата штò
я̀ помин̀уваτ сй̀нoтo вид̀елo нà Нèбoтo кè покρй̀ет
п̀ак и кè столй̀сат в̀екoт.

Г. Зò штò Й̀льади γoдй̀нe с̀эт к̀а̀кo д̀енoт ὄд
фч̀ера. Тyк̀у с̀эт с̀έкипат ἰстй̀тe врт̀енй̀етo нà вр̀έμεтo
и с̀έкипат oстан̀уваш Тй̀, к̀а̀кo Фй̀никс, штò с̀ε πoфтo-
рoύват ὄд п̀епелта, к̀а̀кo д̀у̀х и к̀а̀кo ρ̀азум вистй̀н-
цкй̀ лй̀чената м̀а́јка с̀ò ὄчй̀тe o(т)вор̀енй̀ и с̀ò ч̀елoтo
κй̀б̀арцкo.“

БИТИСФАЊЕ НА ΠPESKA(Ж)AΦETO